

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiţie

ÎNCHEIERE

22 aprilie 2015

mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii Supreme de Justiţie

în componenţa:

Preşedintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecători:

Galina Stratulat, Ion Druţă,

Ion Corolevschi, Iuliana Oprea

examinînd cererea de revizuire înaintată de Cigoreanu Marcel în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Marcel Cigoreanu, Balamatiuc Eduard, Jizdan Sergiu, Arhire Veaceslav, Renchez Ruslan, Andriuţă Constantin şi Babcsinschi Vadim împotriva Ministerului Afacerilor Interne al RM privind anularea refuzului Direcţiei Generale Resurse Umane a MAI al RM, obligarea calculării vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei pe linia MAI al RM în conformitate cu Hotărîrea Guvernului nr. 78 din 21.02.1994, cu includerea perioadei aflării la studii la liceul militar „Neagoe Basarab”, or. Buzău, România şi obligarea stabilirii şi calculării sporului la salariu, cu efectuarea recalculului la salariu, reieşind din vechimea în muncă stabilită,

împotriva deciziei Curţii Supreme de Justiţie din 01 octombrie 2014,

C O N S T A T Ă :

Reclamantul Marcel Cigoreanu a depus la 05.02.2013 o cerere în ordinea contenciosului administrativ împotriva Ministerului Afacerilor Interne al RM, solicitînd anularea refuzului Direcţiei Generale Resurse umane a MAI al RM nr. CI-3671 din 21.12.2012, obligarea calculării vechimii în muncă, cu includerea perioadei aflării la studii la liceul militar „Neagoe Basarab”, or. Buzău, România şi stabilirii sporului la salariu.

La 08.02.2013, reclamanţii Balamatiuc Eduard, Jizdan Sergiu, Arhire Veaceslav, Renchez Ruslan şi Andriuţă Constantin au înaintat o acţiune comună împotriva Ministerului Afacerilor Interne al RM, prin care au solicitat anularea refuzurilor Direcţiei Generale Resurse umane a MAI al RM nr. 10/B-730/12, 10/J-725/12, 10/R-739/12, 10/A-729/12, 10/A-734/12, 10/CI-737/12 din 10.01.2013 şi nr. 10/B-36/13 din 30.01.2013, obligarea calculării vechimii în muncă, cu includerea

perioadei aflării la studii la liceul militar „Neagoe Basarab”, or. Buzău, România și stabilirii sporului la salariu.

La 22.02.2013, reclamantul Babcsinski Vadim a înaintat o acțiune împotriva Ministerului Afacerilor Interne al RM, prin care a solicitat anularea refuzului Direcției Generale Resurse umane a MAI al RM nr. 10/B-36/13 din 30.01.2013, obligarea calculării vechimii în muncă, cu includerea perioadei aflării la studii la liceul militar „Neagoe Basarab”, or. Buzău, România și stabilirii sporului la salariu.

Aceste pricini au fost conexe într-o procedură unică prin încheierile Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 05.04.2013 și respectiv 24.03.2013.

În argumentarea cererilor înaintate, reclamanții, reprezentați în ședința de judecată de către avocatul Ian Dogotari, au indicat că activează în diferite funcții în cadrul Ministerului Afacerilor Interne al RM și anume:

- reclamantul Marcel Cigoreanu - inspector principal al Secției cercetare și control pe efectiv al DIS al MAI, deținând gradul special de locotenent colonel de poliție;

- reclamantul Balamatiuc Eduard - inspector principal al Direcției Generale Servicii Operative a Departamentului Poliție a MAI, deținând gradul special locotenent-colonel de poliție;

- reclamantul Jizdan Sergiu - inspector al Secției Combatere a Contrabandei a Direcției Investigare a fraudelor a MAI, deținând gradul special locotenent-colonel de poliție;

- reclamantul Renchez Ruslan - comisar-adjunct pentru personal al CPR Anenii Noi, deținând gradul special maior de poliție;

- reclamantul Arhire Veaceslav - prim-adjunct al comandantului, șeful statului major al UM 1002 DTC, deținând gradul special locotenent-colonel de poliție;

- reclamantul Andriuță Constantin - inspector principal al SIO a DMS a DP al MAI, deținând gradul special maior de poliție;

- reclamantul Babcsinski Vadim - Șef de post al CPR Cantemir în cadrul MAI, deținând gradul special locotenent maior de poliție.

În baza ordinelor MAI „Cu privire la înmatricularea și delegarea la studii în instituțiile de învățământ peste hotarele republicii” din 16 septembrie 1991, reclamanții Balamatiuc Eduard, Jizdan Sergiu, Renchez Ruslan, Arhire Veaceslav și Babcsinski Vadim, și a ordinului din 12 septembrie 1992 - reclamanții Cigoreanu Marcel și Andriuță Constantin au fost detașați la studii la Liceul Militar „Neagoe Basarab” din or. Buzău al Ministerului de Interne din România, întru asigurarea colaborării internaționale în domeniul pregătirii cadrelor de juriști pentru organele afacerilor interne și subdiviziunile afacerilor interne în instituțiile de învățământ de specialitate din alte țări.

Reclamanții Balamatiuc Eduard, Jizdan Sergiu, Renchez Ruslan, Arhire Veaceslav și Babcsinski Vadim au absolvit liceul sus nominalizat în iulie 1995, iar Andriuță Constantin și Cigoreanu Marcel - în iulie 1996.

Au menționat reclamanții că, potrivit informației prezentate de către Ministerul Afacerilor Interne al României, în perioada 1991-1995 și, respectiv 1992-1996, Liceul Militar „Neagoe Basarab”, or. Buzău, România a avut profil militar, iar elevii înmatriculați în această unitate de învățământ au fost încazarmați, având drepturi și îndatoriri specifice, prevăzute de regulamentele militare.

Susțin reclamanții că s-au adresat cu cereri prealabile către MAI, prin care au solicitat includerea în calculul vechimii în muncă în organele afacerilor interne a perioadei de studii la Liceul Militar „Neagoe Basarab” din or. Buzău, România, și stabilirea sporului la salariu, cu efectuarea recalculului la salariu, reieșind din vechimea în muncă corespunzătoare și de a fi considerați încadrați în organele afacerilor interne din 16 septembrie 1991 și, respectiv, 12 septembrie 1992, însă Direcția Generală Resurse Umane a MAI a refuzat admiterea acestor cereri, din care considerente s-au adresat cu cerere de chemare în judecată prin care solicită anularea ca fiind ilegale refuzurile Direcției Generale Resurse umane a MAI al RM nr. 10/B-730/12, 10/J-725/12, 10/R-739/12, 10/A-729/12, 10/A-734/12, 10/CI-737/12 din 10.01.2013 și nr. 10/B-36/13 din 30.01.2013 și a obliga Ministerul Afacerilor Interne să calculeze reclamanților Marcel Cigoreanu, Balamatiuc Eduard, Jizdan Sergiu, Arhire Veaceslav, Renchez Ruslan, Andriuță Constantin și Babcsinschi Vadim vechimea în muncă pentru stabilirea pensiei pe linia MAI al RM, în conformitate cu Hotărîrea Guvernului nr. 78 din 21.02.1994, cu includerea perioadei aflării la studii la liceul militar „Neagoe Basarab”, or. Buzău, România, a obliga Ministerul Afacerilor Interne să stabilească și să calculeze reclamanților Marcel Cigoreanu, Balamatiuc Eduard, Jizdan Sergiu, Arhire Veaceslav, Renchez Ruslan, Andriuță Constantin și Babcsinschi Vadim sporul la salariu, cu efectuarea recalculului la salariu, reieșind din vechimea în muncă stabilită.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 iunie 2013, acțiunea a fost admisă, fiind dispusă anularea ca fiind ilegale refuzurile Direcției Generale Resurse umane a MAI al RM nr. 10/B-730/12, 10/J-725/12, 10/R-739/12, 10/A-729/12, 10/A-734/12, 10/CI-737/12 din 10.01.2013 și nr. 10/B-36/13 din 30.01.201; obligarea Ministerului Afacerilor Interne să calculeze reclamanților Marcel Cigoreanu, Balamatiuc Eduard, Jizdan Sergiu, Arhire Veaceslav, Renchez Ruslan, Andriuță Constantin și Babcsinschi Vadim vechimea în muncă pentru stabilirea pensiei pe linia MAI al RM, în conformitate cu Hotărîrea Guvernului nr. 78 din 21.02.1994, cu includerea perioadei aflării la studii la liceul militar „Neagoe Basarab”, or. Buzău, România, precum și obligarea Ministerului Afacerilor Interne să stabilească și să calculeze reclamanților Marcel Cigoreanu, Balamatiuc Eduard, Jizdan Sergiu, Arhire Veaceslav, Renchez Ruslan, Andriuță Constantin și Babcsinschi Vadim sporul la salariu, cu efectuarea recalculului la salariu, reieșind din vechimea în muncă stabilită.

În motivarea hotărîrii, instanța de fond a conchis că refuzurile MAI sunt emise contrar prevederilor legii, invocînd în acest sens prevederile art. 7 lit. e) din Hotărîrea Guvernului nr. 78 din 21.02.1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar, pct. 63¹ lit. d) al Regulamentului cu privire la serviciul în organele afacerilor interne, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 334 din 08.07.1991.

La 20.06.2013, reprezentantul Ministerului Afacerilor Interne al RM, Eugen Graur, a contestat cu apel hotărîrea instanței de fond, solicitînd admiterea cererii de apel, casarea hotărîrii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 iunie 2013 și pronunțarea unei noi hotărîri de respingere a pretențiilor reclamanților ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2013 a fost respins apelul declarat de Ministerul Afacerilor Interne al RM și s-a menținut hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 iunie 2013.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelant nu și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului.

Totodată, a fost indicat că, prima instanță a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și corect a aplicat normele de drept material și procedural și în consecință a adoptat o hotărîre legală și întemeiată.

Considerînd ilegală decizia instanței de apel, la 26 februarie 2014, Ministerul Afacerilor Interne al RM a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2013 și a hotărîrii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 iunie 2013 cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care cerințele înaintate de reclamantî împotriva MAI să fie respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 01 octombrie 2014, a fost admis recursul declarat de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2013 și hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 iunie 2013 și s-a adoptat o hotărîre nouă prin care s-a respins acțiunea.

La 27 februarie 2015, Cigoreanu Marcel a înaintat cerere de revizuire a deciziei Curții Supreme de Justiție din 01 octombrie 2014, solicitînd admiterea acesteia, casarea deciziei revizuite, reexaminarea și respingerea recursului Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu menținerea în vigoare a deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2013 și hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 iunie 2013, invocînd ca temei de revizuire, lit. b) a art. 449 CPC - i-au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii, care nu i-au fost și nu i-au putut fi cunoscute anterior.

Drept circumstanțe noi revizuentul a invocat că, mai multe constatări și concluzii eronate cu privire la fondul cauzei realizate de instanța de recurs în decizia sa din 01.10.2014.

Examinînd motivele invocate de revizuent, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că cererea de revizuire urmează să fie respinsă ca inadmisibilă, pornind de la următoarele.

În conformitate cu lit. a) alin. (1) art. 453 CPC al RM, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente, prevăzute de lege ca temeiuri, care sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția adoptată.

Drept temeiuri pentru revizuirea unei hotărîri irevocabile, de către legislator sunt definite cele conținute în art. 449 CPC și ele sunt indicate exhaustiv.

Pornind de la aceste cerințe, Colegiul relevă că revizuirea unei hotărîri date de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărîrii, intră în posesia unui temei din cele prevăzute de art. 449 CPC. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost

obiectul examinării în instanța de fond, dat fiind că instanța de recurs verifică corectitudinea aplicării și interpretării de către prima instanță a normelor de drept material și procesual, în limitele materialelor din dosar și în limitele recursului declarat. Or, nu poate fi revizuită o hotărâre care elucidează o anumită situație de fapt, asupra căreia s-a pronunțat instanța de fond, prin prisma unui temei care caracterizează o altă situație.

Din textul cererii de revizuire, înaintate la 27.02.2015, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit constată că revizuentul solicită revizuirea deciziei Curții Supreme de Justiție din 01.10.2014 și temei de revizuire invocă lit. b) art. 449 CPC.

Astfel, potrivit art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Colegiul reține că, pentru a redeschide procesul pe temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) CPC, este important ca circumstanțele sau faptele date, existente obiectiv pînă la data pronunțării hotărîrii, să fie confirmate în fața instanței prin prezentarea unor probe concludente.

Legea, art. 449 lit. b) CPC, vorbește despre circumstanțe (fapte) necunoscute anterior petiționarului, dar întrucît examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizuirii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte). Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuientul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărîrii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire. Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Astfel, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv pînă la data pronunțării hotărîrii, ele urmînd a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărîrii. Faptele noi apărute după darea hotărîrii pot servi temei de adresare cu o nouă acțiune în judecată, dar nu ca temei de revizuire.

Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci cînd sînt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

În același timp, revizuentul trebuie să probeze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element obligator al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

La caz, revizuentul nu a probat nici într-un fel prezența acestui temei de revizuire.

Or, circumstanța pe care a invocat-o revizuentul ca fiind nouă, respectiv că în decizia revizuită sunt mai multe constatări și concluzii eronate cu privire la fondul cauzei, nu constituie temei de declarare a revizuirii, prevăzut la lit. b) art. 449 CPC, deoarece nu întrunește condițiile impuse de legiuitor pentru admiterea lui.

Astfel, invocarea faptului că instanța de judecată în decizia sa din 01.10.2014 a realizat mai multe constatări și concluzii eronate cu privire la fondul cauzei, nu se încadrează în temeiul invocat, deoarece presupune o apreciere subiectivă și declarativă a revizuentului, or, constatările și concluziile aplicate la emiterea deciziei supusă revizuirii, sunt legal argumentate cu indicare expresă a normelor pe care se bazează.

Respectiv, afirmațiile revizuentului se referă la anumite aspecte, ce țin de dezacordul cu constatările, concluziile și aprecierile instanței de recurs realizate în timpul judecării anterioare a pricinii.

Astfel, Colegiul constată că revizuentul nu a prezentat alte înscrisuri care să corespundă caracteristicilor cerute de norma de drept indicată.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că circumstanțele invocate de revizuent drept temei de revizuire, nu se încadrează în cele exhaustiv prevăzute la art. 449 CPC.

Prin cererea – obiectul prezentei ședințe, revizuentul nu a prezentat nici unul din temeiurile conținute în norma indicată.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata (ibid., § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Roșca v. Moldova, citată mai sus, § 25, Popov nr. 2 vs. Moldova). Din considerentele menționate Colegiul consideră că prezenta cerere de revizuire nu poate fi admisă.

Astfel, Colegiul conchide că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, or retractarea neîntemeiată a unei hotărâri judecătorești irevocabile produce efecte grave pentru părți, întrucât se încalcă principiul stabilității raporturilor juridice, fiindcă unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea (art. 449 CPC) admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

În baza celor expuse și în conformitate cu art. 449, 451-453 din Codul de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DISPUNE:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire declarată de Cigoreanu Marcel împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 01 octombrie 2014, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Marcel Cigoreanu, Balamatiuc Eduard, Jizdan Sergiu, Arhire Veaceslav, Renchez Ruslan, Andriuță Constantin și Babcinski Vadim împotriva Ministerului Afacerilor Interne al RM privind anularea refuzului Direcției Generale Resurse Umane a MAI al RM, obligarea calculării vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei pe linia MAI al RM în conformitate cu Hotărîrea Guvernului nr. 78 din 21.02.1994, cu includerea perioadei aflării la studii la liceul militar „Neagoe Basarab”, or. Buzău, România și obligarea stabilirii și calculării sporului la salariu, cu efectuarea recalculului la salariu, reieșind din vechimea în muncă stabilită.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță

Ion Corolevschi

Iuliana Oprea